

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอไทใหญ่ บ้านใหม่หมอกจ๋าม อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวแก่นจันทร์ มะลิขอ	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาอาชีวศึกษา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร. แสนย์ สายสุภลักษณ์	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปภัตสร พลเพิ่ม	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณูญ สุติศา	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ธีระศักดิ์ อูร์จนาพันธ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของผ้าทอไทใหญ่ บ้านใหม่หมอกจ๋าม อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอไทใหญ่ ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพการทอผ้าไทใหญ่ จำนวน 6 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อาวุโส หรือผู้นำชุมชน 4 คน ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าทอ 50 คน และนักออกแบบเสื้อผ้าและผลิตภัณฑ์ใน จังหวัดเชียงใหม่อีก 3 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ตามประเด็น และการคำนวณค่าเฉลี่ยพร้อมกับ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

บ้านใหม่หมอกจ๋ามเริ่มในปี พ.ศ. 2506 ผู้ที่ก่อตั้งเป็นชาวไทใหญ่ อพยพมาจากอำเภอ แม่เมาะ จังหวัดเชียงราย ปัจจุบันมีจำนวนครอบครัว 414 หลังคาเรือน จำนวนประชากร ประมาณ 1,852 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก นอกจากนี้ก็มีอาชีพเสริม คือ การทอผ้า ทำกระดาษสา และทำเครื่องเงิน

กระบวนการทอผ้าเริ่มต้นพร้อมกับการย้ายถิ่นฐานของชาวบ้าน ภายหลังได้รับการ สนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือซึ่งได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาสอนวิธีการทอผ้า

เพิ่มเติม ผู้เรียนกลุ่มแรกที่เรียนรู้วิธีการทอผ้า ได้นำความรู้มาประกอบอาชีพและเผยแพร่ให้แก่ผู้อื่น ส่วนการสอนวิธีการทอผ้าเป็นการถ่ายทอดความรู้ต่อเนื่องกันมาให้กับผู้ที่สนใจ เอกลักษณ์ ผ้าทอของชาวไทใหญ่บ้านใหม่หมอกจ๋ามเป็นผ้าทอที่มีลวดลายขวาง ตัดกับเส้นด้ายยืน สีพื้นเป็นสีอ่อน ลวดลายเป็นสีเข้ม ต่อมามีการประดิษฐ์และดัดแปลงจากผ้าทอยกดอก และผ้าทอดินจก โดยปรับให้เหมาะสมกับรูปแบบผ้าทอไทใหญ่

การออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอไทใหญ่ ได้มีการออกแบบโดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย สามารถใช้ได้หลายๆ โอกาส แต่ทั้งนี้การออกแบบต้องคำนึงถึงรูปร่าง ผิวพรรณของผู้สวมใส่ และประการสำคัญของการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอไทใหญ่ ควรรักษา รูปแบบ ลวดลาย และความเป็นเอกลักษณ์ เพื่ออนุรักษ์ผ้าทอไทใหญ่สืบไป

ผลิตภัณฑ์ที่นักออกแบบนำเสนอและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด คือ โคมไฟ กระเป๋าสะพาย กระเป๋าถือ และกล่องนามบัตร ส่วนผลิตภัณฑ์ในรูปแบบของเสื้อผ้า ที่เป็นที่ต้องการมากที่สุด คือ แบบเสื้อชุด โอกาสพิเศษ ชุดลำลอง และชุดทำงาน ตามลำดับ

Thesis Title	<i>Tai Yai</i> Woven Cloth Products Designing at Ban Mai Mok Cham, Mae Ai District, Chiang Mai Province	
Author	Ms. Kanjun Malisaw	
M.Ed.	Vocational Education	
Examining Committee	Lect. Dr. San Saisuphaluck	Chairman
	Asst. Prof. Pabhassorn Pholperm	Member
	Asst. Prof. Manoon Sutika	Member
	Assoc. Prof. Teerasak Aurutjananon	Member

Abstract

The purposes of this research were to study the original and development of *Tai Yai* woven cloth products and to propose the designs of products at Ban Mai Mok Cham, Mae Ai District, Chiang Mai Province. The population were 6 cloth weavers, 4 community leaders, 50 product consumers and 3 designers in Chiang Mai. The instruments used were a questionnaire and interviewing. Data were analyzed by categorizing into group, computing in mean and standard deviation.

Ban Mai Mok Cham was settled in 1963 by *Tai Yai* people who migrated from Mae Sai district of Chiang Rai province. Now there are 414 households with a number of population of 1,852. The majority of population engaged in farming as a major occupation. They also had some minor occupations such as weaving, *Sa* paper making and silverware making.

Tai Yai woven cloths have been produced here at the time the *Tai Yai* people settled down. Later, they received the support from the Northern Center of Industrial Promotion by providing instructors to teach them more techniques of weaving. After the first learner group was

trained they had used the knowledge as their occupation and taught other people. The methods of teaching how to weaving was the method of transfer the knowledge continuously to people who were interested in cloth weaving. The identity descriptions of *Tai Yai* woven cloth were that the weft knitting decorated with a dark color tone whereas the warp knitting used a light color tone. The patterns were later created and applied from that of the brocade and *Teen Jok* cloth in order to be in accordance with *Tai Yai* style.

The design of woven cloth was created by considering its usage that could be used in various occasions. In addition, the designs were depended on the figure and skin color of the users. The important thing was the design should keep and be the identity of *Tai Yai* so that the cloth would be conserved.

The products that the designers deigned and met the need of consumers most were lanterns, bags, purses, and name-card boxes. For the cloth products, the consumers needed were special occasion suits and work suits.